

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 21.12.2005
KOM(2005) 670 galutinis

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija

{SEK(2005) 1683}

{SEK(2005) 1684}

TURINYS

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija	4
1. Įžanga	4
2. Europos aplinkos politika ir išteklių naudojimas. Problemos ir politinis jų sprendimas	5
3. Uždavinio sprendimas. Strategijos tikslas.....	6
4. Pasinaudojimas esamomis pagrindinėmis politikos nuostatomis: būvio ciklų koncepcijos taikymas esamoms politikos kryptims	7
5. Naujos iniciatyvos. Pamatas ateinantiems 25 metams	8
5.1. Žinių bazės kūrimas. Duomenų centras politiką formuojantiems asmenims, skirtas plėsti ir gerinti išteklių naudojimo ir jo poveikio aplinkai žinių bazę.....	9
5.2. Pažangos vertinimas. Rodiklių kūrimas	9
5.3. Vidaus aspektai. Valstybės narės ir Aukšto lygio forumas.....	10
5.4. Visuotiniai aspektai. Tausaus gamtinių išteklių naudojimo tarptautinė komisija.....	11
6. Numatomas poveikis ir rezultatai.....	11
7. Patikros procesas	12

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI, EUROPOS PARLAMENTUI, EUROPOS EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ KOMITETUI

Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija

1. ĮŽANGA

Europos šalių ekonomika yra priklausoma nuo gamtinių išteklių, tarp jų ir nuo žaliavų – mineralų, biomasės ir biologinių išteklių; aplinkos – oro, vandens ir dirvožemio; tekančios medžiagos išteklių – vėjo, geoterminių srovių, potvynių ir saulės energijos; erdvės (žemės ploto). Ar tie ištekliai būtų naudojami produktams gaminti, ar išmetamiems (dirvožemio, oro ir vandens) teršalams sugerti, jie be galo svarbūs ekonomikai ir mūsų gyvenimo kokybei. Dėl atsinaujinančių ir neatsinaujinančių išteklių naudojimo būdų ir dėl atsinaujinančių išteklių naudojimo greičio sparčiai mažėja planetos pajėgumas atkurti tuos išteklius ir aplinkos procesus, kuriais grindžiamas mūsų klestėjimas ir augimas. Kaip rašoma naujausioje Tūkstantmečio ekosistemos įvertinimo ataskaitoje¹, per pastaruosius 50 metų žmonės keitė ekosistemas greičiau ir didesniu mastu negu kada nors per tokį patį savo istorijos laikotarpį – pagrindinės tai daryti skatinusios priežastys buvo siekis patenkinti sparčiai augančius maisto, gėlo vandens, medienos, pluoštinių medžiagų ir kuro poreikius.

Jeigu ištekliai Europoje bus ir toliau naudojami taip, kaip dabar, aplinkos būklė vis blogės, o gamtinių išteklių atsargos seks. Ši problema svarbi ir visam pasauliui. ES yra labai priklausoma nuo išteklių, importuojamų į Europą iš kitur, o naudodamos išteklius ES ir kitos didelės šalys veikia viso pasaulio aplinką. Tuo pačiu metu dėl augančios besivystančio pasaulio šalių – Kinijos, Indijos ir Brazilijos – ekonomikos gamtiniai ištekliai jose naudojami vis didesniu tempu. Jeigu viso pasaulio vartojimo modelis būtų tradicinis, bendras išteklių sunaudojimas pasaulyje per 20 metų išaugtų keturgubai. Neigiamas poveikis dėl to gamtai būtų labai didelis. Išėjis galėtų būti koordinuotai pereiti prie tausesnių vartojimo modelių, kurie ekologiniu ir ekonominiu požiūriu būtų naudingesni Europai ir visam pasauliui.

Politiką formuojančių asmenų uždavinys yra lengvinti ir skatinti augimą bei užtikrinti, kad aplinkos būklė neblogėtų. Tai nėra tarpusavyje konkuruojantys tikslai. Našus išteklių naudojimas padeda ekonomikai augti. Jeigu ištekliai bus naudojami nenašiai, o atsinaujinantys ištekliai pereikvojami, minėtas augimas sustos ilgam.

Todėl tam, kad būtų pasiektas ilgalaikis ES ir pasaulio klestėjimas, labai svarbu tausiai naudoti išteklius, t.y. tausiai gaminti ir tausiai vartoti. ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategijos², paremtos 2005 m. pavasario Vadovų susitikime, svarbus prioritetas yra tausesnis gamtinių išteklių naudojimas. Ji taip pat ragina ES imtis iniciatyvos ir rodyti tausesnio vartojimo ir gamybos pavyzdį pasaulio

¹ Tūkstantmečio ekosistemos įvertinimas, ekosistemos ir žmonių gerovė: pagrindiniai faktai. Island Press, Vašingtonas, Kolumbijos apygarda, 2005 m., p. 1-6:
(<http://www.millenniumassessment.org/en/index.aspx>).

² KOM(2005) 141.

ekonomikoje. Todėl Europai reikia ilgalaikės strategijos, pagal kurią formuojant politiką, būtų atsižvelgiama į gamtinių išteklių naudojimo poveikį aplinkai, įskaitant ir išorės aspektus (t.y. poveikį už ES ribų, be kita ko, ir besivystančioms šalims). Ši Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija (toliau – strategija) buvo sukurta sprendžiant minėtą uždavinį. Ji sietina su neseniai persvarstyta Darnaus vystymosi strategija (DVS)³ ir ją papildo.

Strategijoje pabrėžiama tai, kad svarbu įtraukti aplinkos klausimus į kitas politikos sritis, turinčias įtakos tam, kaip gamtinių išteklių naudojimas veikia aplinką, bet nebandoma įgyvendinti kokių nors konkrečių iniciatyvų tose srityse, kurios jau tvarkomos vadovaujantis nusistovėjusia politika. Joje išdėstomos pagrindinės analizės nuostatos, kad formuojant viešąją politiką galima būtų nuolat atsižvelgti į tai, kaip išteklių naudojimas veikia aplinką. Jei šis metodas bus taikomas, jis padės Europos šalių ekonomikoje sukurti tokį modelį, pagal kurį augimo tikslai bus pasiekiami našiau naudojant gamtinius išteklius ir nenaikinant jų bazės.

2. EUROPOS APLINKOS POLITIKA IR IŠTEKLIŲ NAUDOJIMAS. PROBLEMOS IR POLITINIS JŲ SPRENDIMAS

Išteklių naudojimo klausimas jau trisdešimt metų yra Europos aplinkos politikos diskusijų objektas. XX a. aštuntajame dešimtmetyje, po pirmųjų naftos krizių, didžiausią nerimą kėlė gamtinių išteklių stygius ir augimo ribos. Tačiau, kaip Komisija jau nurodė komunikate „Rengiant tausaus išteklių naudojimo teminę strategiją“⁴, nebuvo įrodyta, kad dėl stygiaus kiltų tiek aplinkos problemų, kiek buvo pranašaujama. Pasauliui iškastinio kuro nepitrūko, o rinkoje stygius buvo reguliuojamas kainų mechanizmu. Daugelio metalų ir mineralų naudojimas sumažėjo greičiau dėl pakitusių technologijų, o ne todėl, kad išsibaigė jų atsargos. Tačiau dėl greito paklausos augimo ir nepakankamo tiekimo gali kilti didelių ekonomikos ir aplinkos problemų, kaip tai parodė neseni daugelio žaliavų kainų šuoliai.

Todėl žala gamtiniams ištekliams buvo ir išlieka problema. Iš pradžių aplinkos politika buvo orientuota į matomas problemas, kilusias dėl teršalų išmetimo ir atliekų – buvo mažinama „taškinių šaltinių“, pavyzdžiui, gamyklų ir elektrinių, skleidžiama tarša. Tai davė vaisių. Oro ir vandens kokybė pagerėjo. Didesnė susidarančių atliekų dalis yra perdirbama ir mažiau jų vežama į sąvartynus. Medžiagų ir atliekų srautų, įskaitant importą ir eksportą, analizė ES parodė, kad per pastaruosius dvidešimt metų bendras vartojimas vienam ES gyventojui – 16 tonų per metus – praktiškai nepakito, o ekonomika per tą laikotarpį išsaugo 50 %. Tai reiškia, kad Europa ėmė gerokai našiau naudoti medžiagas. Tačiau, nors ir buvo tokių pagerėjimų, gamybos apimtys dažnai augo greičiau negu buvo gerinama aplinkos padėtis ar našumas, ir esamos politikos nepakako dėl iš esmės netausių procesų susidariusioms tendencijoms apgęžti tiek Europoje, tiek ir pasaulyje.

Tam, kad šios netausumo tendencijos būtų paveiktos labiau ir būtų sustabdytas aplinkos būklės blogėjimas ir išsaugotos esminės paslaugos, teikiamos pasitelkiant gamtos išteklius, aplinkos politika, be teršalų išmetimo ir atliekų valdymo, turėtų

³ KOM(2001) 264 ir KOM(2005) 658.

⁴ KOM(2003) 572.

užsiimti ir kitais dalykais. Būtina sukurti priemones, kuriomis galima būtų nustatyti, kokį neigiamą poveikį aplinkai daro medžiagų ir energijos naudojimas visais būvio ciklais (dažnai tai vadinama metodu *nuo lopšio iki kapo*), ir kokia yra atitinkama to poveikio svarba. Suprasti tokį visuotinį ir sudėtinį poveikį reikia tam, kad galėtume imtis tikslingų politikos priemonių, kurios aplinkai būtų veiksmingiausios, o valdžios institucijoms ir ūkio subjektams kainuotų mažiau.

Taip pat nepakanka būvio ciklus vertinti izoliuotoje geografinėje srityje. Globalizacijos eroje norint priimti pasaulio ekonomikai, kuriai priklauso ir Europa, svarbius kompetentingus politinius sprendimus reikia išmanyti žaliavų judėjimo maršrutus visuotinėje rinkoje, kas skatina tokius maršrutus rinktis ir koks yra poveikis tose vietose, kur tos žaliavos išgaunamos ir naudojamos.

Šeštojoje aplinkosaugos veiksmų programoje⁵ (Šeštoji AVP) tai buvo pripažinta ir paraginta parengti „*tausaus išteklių naudojimo ir valdymo teminę strategiją...*“. Ši strategija paremta išteklių naudojimo ES analizės rezultatais ir esamomis pagrindinėmis analizės ir politikos nuostatomis. Ji buvo parengta intensyviai konsultuojantis su suinteresuotosiomis šalimis⁶.

Strategijoje toliau plėtojamas metodas, užtikrinantis, kad įdėtu aplinkos apsaugos darbu būtų gauti geriausi rezultatai. Laikantis tokio požiūrio, riboti vyriausybių ir ekonomikos subjektų ištekliai bus daugiausiai skiriami pagrindinėms aplinkos problemoms spręsti.

3. UŽDAVINIO SPRENDIMAS. STRATEGIJOS TIKSLAS

Bėgant laikui dėl strateginio metodo, kuriuo siekiama tausiau naudoti gamtinius išteklius, turėtų padidėti išteklių naudojimo našumas ir sumažėti neigiamas tokio naudojimo poveikis aplinkai, o bendras aplinkos būklės gerinimas neatsilikti nuo ekonomikos augimo. Todėl bendras tikslas yra **sumažinti neigiamą poveikį aplinkai dėl išteklių naudojimo augančios ekonomikos šalyse** – ši koncepcija vadinama atsiejimu⁷. Praktiškai tai reiškia, kad sumažinamas išteklių naudojimo poveikis aplinkai, visos ES ekonomikos mastu padidinant išteklių naudojimo našumą. Kai kalbama apie atsinaujinančiuosius išteklius, tai taip pat reiškia, kad neperžengiamas pereinamojo slenkstis.

Tam, kad šis tikslas būtų pasiektas, strategijoje numatyti veiksmai:

- gilinti mūsų išmanymą ir žinias apie tai, kaip Europoje naudojami ištekliai, tokio naudojimo žalą aplinkai ir svarbą ES bei pasauliui;
- kurti priemones pažangai ES, valstybėse narėse ir ekonomikos sektoriuose stebėti;
- skatinti ekonominiuose sektoriuose ir valstybėse narėse diegti strateginius metodus ir procesus ir kurti atitinkamus planus ir programas;

⁵ 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1600/2002/EB, nustatantis šeštąją Bendrijos aplinkosaugos veiksmų programą (OL L 242, 2002.9.10, p. 1).

⁶ <http://www.europa.eu.int/comm/environment/natres/index.htm>

⁷ Atsiejimo proceso pavyzdį gerinant išteklių naudojimo našumą žr. 1 priede.

- labiau informuoti suinteresuotąsias šalis ir piliečius apie tai, kokią didelį neigiamą poveikį išteklių naudojimas daro aplinkai.

Strategija sudarys galimybę greičiau ir lengviau surinkti žinių apie išteklių naudojimą ekonomikoje. Tai darant bus atsižvelgiama į kitas iniciatyvas, pavyzdžiui, INSPIRE⁸, ir tęsiamas jomis pradėtas darbas. Todėl bus galima nustatyti didžiausią išteklių naudojimo poveikį aplinkai ir imtis priemonių jam sumažinti.

Dažnai prireiks imtis veiksmų ne aplinkos politikos srityse. Remiamas metodas sutvirtins politikos formavimo pagrindą visais lygmenimis (ES, nacionaliniu, regioniniu ir vietos). Geriau suprasdami išteklių naudojimo įvairiais būvio ciklais poveikį aplinkai politiką formuojantys asmenys galės geriau nustatyti prioritetus ir susitelkti į tas sritis, kur jie iš tikrųjų gali kažką pakeisti.

Tai ilgai trunkantis procesas, todėl siūloma jam skirti 25 metus. Reikia, kad įvairiais valdžios lygmenimis įvairūs subjektai imtųsi suderintų veiksmų. Esama politikos krypties veikla turėtų duoti geresnių rezultatų, *inter alia*, pagal poreikį išplėtus tų krypties išteklių naudojimo aspektus ir parengus naujų iniciatyvų, užtikrinančių, kad formuojant politiką būtų būtinai atsižvelgiama į išteklių naudojimo poveikį įvairiais gyvenimo etapais.

Pradiniam etapui strategija nenustato „išteklių naudojimo našumo ir sumažinto išteklių naudojimo“ kiekybinių tikslų, kaip nustatyta Šeštojoje AVP, kadangi dėl esamo žinių lygio ir dar kuriamų rodiklių tai padaryti neįmanoma. Nei turimas žinių pagrindas, nei rodikliai nesudaro galimybės apibrėžti uždavinius, kuriuos sprendžiant būtų aiškiai siekiama tikslo sumažinti augančios ekonomikos daromą poveikį aplinkai. Tačiau strategija pradedamas procesas, galbūt per kitus penkerius–dešimt metų atversiantis kelią siekti minėto tikslo.

4. PASINAUDOJIMAS ESAMOMIS PAGRINDINĖMIS POLITIKOS NUOSTATOMIS: BŪVIO CIKLŲ KONCEPCIJOS TAIKYMAS ESAMOMS POLITIKOS KRYPTIMS

Išdėstytas metodas bus taikomas esamoms ir naujoms aplinkos politikos kryptims (žr. 2 priedą). Į neigiamą išteklių naudojimo poveikį aplinkai jau buvo atsižvelgta daugelyje šių politikos krypties, į tai bus sistemingai atsižvelgiama ir ateityje. Aplinkos politikoje vis labiau akcentuojami integruoti metodai ir aplinkos terpių (oro, vandens, dirvožemio) tarpusavio sąsajos, taip pat tai, kad reikia kurti politikos kryptis visa apimančiomis aplinkos temomis, kuriose daugiau dėmesio būtų skiriama tausiam išteklių naudojimui (pvz., klimato kaitai, biologinei įvairovei ir t.t.). Ši būvio ciklo koncepcija visų pirma atspindėta Atliekų prevencijos ir perdirbimo teminėje strategijoje.

Sumažinti neigiamą produktų įtaką aplinkai visu jų būvio ciklu (gamybos, naudojimo ir šalinimo) buvo specialiai sukurti teisės aktais neparemti metodai, pavyzdžiui, Integruota produktų politika (IPP)⁹. Aplinkos technologijų veiksmų programoje

⁸ SEK(2004) 980 ; <http://www.ec-gis.org/inspire/>

⁹ KOM(2003) 302.

(ATVP)¹⁰ taip pat buvo rasta daug būdų, kaip aplinkos technologijomis galima sumažinti neigiamą gamybos ir vartojimo poveikį aplinkai.

Būvio ciklo koncepcija gali būti naudingai taikoma įvairiose politikos srityse. Visos šios politikos kryptys turi įtakos tam, kaip naudojami išteklių, todėl į tokio naudojimo ir jo neigiamo poveikio aplinkai klausimus jose turi būti atsižvelgiama labiau ir koordinuotai. Pavyzdžiui, transporto srityje baltojoje knygoje dėl Europos transporto politikos¹¹ buvo iškeltas tikslas skatinti ekologiškas transporto rūšis. Energetikos srityje, pagrindiniame energijos vartojimo (visų pirma pastatų ir transporto) sektoriuje buvo imtasi priemonių, kurias įgyvendinus žymiai sumažės aplinkai daromas poveikis. Naujausiomis reformomis tam tikrose politikos srityse, ypač žuvininkystės ir žemės ūkio sektoriuje, padaryta didelė pažanga atsižvelgiant į išteklių naudojimo poveikį aplinkai. Iš tikrųjų, Darnaus vystymosi strategija buvo patvirtinta stengiantis patenkinti poreikį laikytis nuoseklios ir sklandžios visų ekonomikos, socialinių ir aplinkos sričių politikos.

Komisija tam tikriems ekonomikos sektoriams ketina plėtoti sektorines iniciatyvas, *inter alia*, atsižvelgdama į ES ekonomikos augimo ir darbo kūrimo vietų strategiją ir iniciatyvas, paskelbtas naujame Komunikate dėl pramonės politikos¹². Taip bus ne tik padedama didinti konkurencingumą ir bendrą produktyvumą, bet ir mažinamas neigiamas poveikis gamtai. Didesnio ekologinio efektyvumo siekimas taip pat gali labiau skatinti naujovių diegimą, produktyvumo gerinimą, taigi ir konkurencingumą bei augimą (žr. 4 priedą).

Komisijos integruoti poveikio įvertinimai, kuriuose atsižvelgiama į tai, koks poveikis ekonomikai, socialinei sričiai ir aplinkai bus padarytas pasirinkus svarbiausiuose politikos pasiūlymuose numatytus įvairius politinius variantus, bus svarbi būvio ciklo koncepcijos taikymo priemonė¹³. Nacionaliniu lygiu valstybės narės gali naudotis poveikio aplinkai įvertinimų rezultatais¹⁴, taip pat strateginiais aplinkos įvertinimais¹⁵, kad sumažintų išteklių naudojimo pagal atskirus projektus ar planus, programas ir politikos kryptis neigiamą poveikį aplinkai.

5. NAUJOS INICIATYVOS. PAMATAS ATEINANTIEMS 25 METAMS

Tam, kad ši strategija būtų sėkmingai įgyvendinta, raginama siūlyti naujų iniciatyvų visiems valdymo lygmenims – ES, nacionaliniam ir tarptautiniam.

ES lygmeniu reikės koordinuotomis pastangomis sukurti žinių bazę, parengti rodiklius, kuriuos galima būtų naudoti politinėse diskusijose, ir su ūkio subjektais imtis sektoringų iniciatyvų. Atsižvelgiant į tai, kad ES naudoja daug iš viso pasaulio gaunamų išteklių, ir kad ES politiką formuojantys asmenys turi į tai atsižvelgti, bus

¹⁰ KOM(2004) 38.

¹¹ KOM(2001) 370.

¹² KOM(2005) 474.

¹³ KOM(2002) 276.

¹⁴ 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyva 85/337/EEB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo, su pakeitimais.

¹⁵ 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo.

įsteigtas tarptautinis ekspertų forumas visuotiniams išteklių naudojimo ir jo neigiamo poveikio aplinkai aspektams nagrinėti.

5.1. Žinių bazės kūrimas. Duomenų centras politiką formuojantiems asmenims, skirtas plėsti ir gerinti išteklių naudojimo ir jo poveikio aplinkai žinių bazę

Tam tikrais atvejais trūksta informacijos apie sudėtingus pasklidusios taršos ir išteklių naudojimo priežastinius ryšius. Politiką formuojantys asmenys negali greitai gauti informacijos lengva naudoti forma. Išteklių naudojimą analizuoja įvairūs duomenų ir informacijos teikėjai – Eurostatas, Jungtinis mokslinių tyrimų centras (JMTC) ir Mokslinių tyrimų generalinis direktoratas (RTD GD) Komisijoje, taip pat Europos aplinkos agentūra (EAA), Pažangios energetikos vykdomoji agentūra, nacionaliniai institutai, universitetai ir komercinė veikla užsiimantys subjektai. Tačiau keitimasis informacija ne visada būna optimaliai sutvarkytas.

Iš duomenų trūkumo ir dubliavimo matyti, kad reikia gamtinių išteklių duomenų centro – vadovaujančios ar pagrindinės tarnybos, kuri būtų „informacijos ašis“, t.y. rinktų visą turimą svarbią informaciją, ją kontroliuotų ir analizuotų, o po to pateiktų politikai svarbią informaciją sprendimus priimantiems asmenims. Į vieną vietą surinkdama minėtų šaltinių turimus pagrindinius duomenis, žinias, mokslinę patirtį ir darbo tinkle pajėgumus Komisija reaguos į Aplinkos Ministrų Tarybos raginimą „pagerinti informacijos kokybę sukuriant strateginių Europos pajėgumų, skirtų rinkti ir kaupti žinias apie išteklių naudojimą, jo poveikį ir su tuo susijusios politikos vertinimus, kad galima būtų nuspręsti, kurį poveikį reikia mažinti, ir parengti jo mažinimo ekonomikai augant variantų“¹⁶.

Informacijos teikėjai turės tam tikrą vaidmenį ir kitose strategijos srityse: kuriant ir įtvirtinant tinkamus strategijos pažangos vertinimo rodiklius, padedant valstybėms narėms rengti konkrečius veiksmų planus, kad būtų pasiekti strategijos tikslai, padedant Tarptautinei komisijai atlikti savo užduotis ir kas penkerius metus nuo 2010 m. rengiant strategijos įgyvendinimo pažangos ataskaitą, kuri turės būti teikiama patikrą atliekančiai Komisijai.

Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla visais lygmenimis, taip pat ir tarptautinės, europinės, nacionalinės ir pramoninės programos ir projektai gali atlikti įvairialypį vaidmenį plėtojant ir įgyvendinant šią strategiją. Septintoji mokslinių tyrimų pagrindų programa¹⁷ labiau akcentuos poveikio aplinkai, ekonomikai ir socialinei sričiai vertinimo priemonių kūrimą.

5.2. Pažangos vertinimas. Rodiklių kūrimas

Siekiant strategijos tikslo reikia, kad būtų tinkamai vertinama pažanga, ir kad politiką formuojantys asmenys ir piliečiai galėtų gauti atitinkamą informaciją. Reikia toliau kurti rodiklius, remiantis aplinkos apskaitos, medžiagų srautų apskaitos ir būvio ciklų aprašų srityse nuveiktu nemažu darbu. Iki 2008 m. Komisija parengs:

- pažangos, pasiektos gerinant gamtinių išteklių, tarp jų ir energijos, naudojimo efektyvumą ir našumą, vertinimo rodiklius;

¹⁶ 2004 m. birželio 28 d. susitikime Tarybos (Aplinka) patvirtinti sprendimai (dok. 10988/04, 2004.7.1).

¹⁷ KOM(2005) 119.

- rodiklius atskiroms išteklių rūšims, skirtus įvertinti, kaip neigiamas poveikis aplinkai yra atsietas nuo išteklių naudojimo;
- bendrą rodiklį, kuriuo matuojama pažanga mažinant žalingą poveikį, kurį aplinkai daro ES naudodama išteklius (ekologinio našumo rodiklis).

Idealiu atveju visi rodikliai bus kuo bendresni, lengvai suprantami ir parengti remiantis valstybių narių, ES ir tarptautiniu lygmeniu nuveiktu darbu (žr. 3 priedą). Jeigu subendrinti nepavyks (pavyzdžiui, dėl metodinių ar techninių sunkumų), pažanga siekiant tausaus gamtinių išteklių vartojimo bus vertinama naudojant rodiklių sudėtinės dalis¹⁸. Šie rodikliai taip pat padės nustatyti, dėl kokio išteklių naudojimo daromas didžiausias neigiamas poveikis aplinkai. Jie taip pat padės nustatyti prioritetus formuojant politiką, visų pirma nustatyti sektorius, kurie turi būti įtraukti į sektoriinių iniciatyvų rengimą. Pradiniame etape Komisija remsis išankstiniais jau dabartinių tyrimų rezultatais.

5.3. Vidaus aspektai. Valstybės narės ir Aukšto lygio forumas

Daugelio šiai strategijai įgyvendinti reikalingų veiksmų geriausiai galima imtis nacionaliniu lygmeniu. Be žemės ūkio ir žuvininkystės, dauguma gamtinių išteklių politikos krypčių nepatenka į išimtinę Bendrijos kompetenciją. Valstybės narės gali naudoti tam tikras politikos priemones, pavyzdžiui, ekonomines priemones, kurių sunku imtis Bendrijos lygmeniu. Valstybės narės taip pat turi rengti švietimo ir mokymo programas ir turi geresnių galimybių vykdyti vartotojų politiką, kuria siekiama keisti nusistovėjusius įpročius.

Komisija siūlo, kad kiekviena ES valstybė narė parengtų nacionalines tausaus gamtinių išteklių vartojimo priemones ir programas, kad būtų pasiekti strategijos tikslai. Šios priemonės ir programos turi būti orientuotos į didžiausią poveikį aplinkai darantį išteklių naudojimą. Valstybės narės taip pat turėtų numatyti pažangos vertinimo mechanizmus ir, kai įmanoma, nustatyti siektinus tikslus. 5 priede siūlomos tam tikros priemonės, kurias valstybės narės galėtų apsvarstyti.

Kad palengvintų šių nacionalinių priemonių kūrimą, Komisija įsteigs Aukšto lygio forumą, sudarytą iš aukštesnio rango pareigūnų, atsakingų už gamtinių išteklių politikos kūrimą valstybėse narėse, Komisijos atstovų ir, pagal poreikį, vartotojų organizacijų, aplinkos NVO, pramonės, akademinio mokslo įstaigų ir kitų suinteresuotųjų šalių, aptariamais klausimais turinčių ypatingų interesų ir patirties, atstovų.

Komisija taip pat nustatys, kurios valstybėse narėse imtos taikyti priemonės galėtų būti naudingai pritaikytos visoje ES ir paragins valstybes nares nurodyti aplinkos problemas, kurios, jų nuomone, galėtų būti veiksmingai sprendžiamos naudojant rinkos priemones, bet dėl koordinuotų veiksmų ES lygmeniu trūkumo yra kliūčių tas priemones naudoti. Rinkos priemonių taikymą gamtiniams ištekliams valdyti Komisija visų pirma svarstys Aukšto lygio forume ir šios strategijos patikros proceso, aprašyto 7 skirsnyje, rezultatus.

¹⁸ Rodiklių sudėtinių dalių pavyzdžiai: CO₂, NO_x ir SO₂ išmetimas, sudėtinės žemės, vandens taršos padidėjimas, kritinių taršos dydžių viršijimas ir pan.

5.4. Visuotiniai aspektai. Tausaus gamtinių išteklių naudojimo tarptautinė komisija

Dėmesys, skiriamas išteklių naudojimui, įgauna vis daugiau tarptautinės svarbos¹⁹. Visų pirma EBPO iškėlė tikslą atsieti aplinkos problemas nuo ekonomikos augimo²⁰. EBPO Pagalbos vystymuisi komitetas taip pat paskelbė bendrą agentūrų dokumentą²¹ dėl Aplinkosaugos mokesčių reformos (AMR), kuriame pabrėžiama, kaip AMR gali skatinti tausiau naudoti gamtos išteklius, ir pateikiamos naudingos veiklos gairės.

Be to, Komisija pasiūlys, kad vykdant DCECI²² nuo 2007 m. būtų sukurta teminė aplinkos ir tausaus gamtos išteklių valdymo, įskaitant energiją, programa.

Galiausiai, 2002 m. pasaulio vadovų susitikime dėl darnaus vystymosi visos šalys įsipareigojo pakeisti netausius vartojimo ir gamybos modelius.

Norint sutelkti ir išlaikyti tokį dėmesį, šiame Komunikate siūloma įsteigti tarptautinę tausaus išteklių naudojimo komisiją, bendradarbiausiančią su JTAP ir galbūt kitais tarptautiniais partneriais ir iniciatyvų vykdytojais, pvz., UNIDO ir Tarptautine energetikos agentūra (TEA). Ji vertins ir teiks informaciją apie visuotinius išteklių naudojimo ir poveikio aplinkai aspektus. Komisija (žr. 6 priedą):

- teiks nepriklausomą nuomonę Komisijai apie gamtinių išteklių naudojimo poveikį aplinkai pasauliniu mastu, atsižvelgdama ir į poveikį ekonomikai ir socialinei sričiai;
- padės kurti žinių bazę ir stebėti pažangą;
- parengs medžiagų ir produktų, įvežamų į ES iš kitur, gavybos, transportavimo ir sandėliavimo tausumo lyginamuosius rodiklius, į kuriuos bus įtraukti ne tik medžiagų kokybės standartai, bet ir produkcijos kokybės standartai, atsižvelgiant į aplinkos ir socialinius klausimus;
- patars besivystančioms šalims kaip plėtoti jų gamtinių išteklių naudojimo poveikio aplinkai ir išteklių valdymo politikos vertinimo pajėgumus (kurie po to galėtų būti panaudoti bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis programose);
- teiks patarimų dėl gamtinių išteklių naudojimo poveikio aplinkai platesniu, pasauliniu mastu, pavyzdžiui, pagal JTAP iniciatyvas dėl tausios gamybos ir vartojimo.

6. NUMATOMAS POVEIKIS IR REZULTATAI

Įgyvendinus šią strategiją bus sukurtos sąlygos geriau ir ekologiškai efektyviau naudoti išteklius ir paskatos imti taikyti tausesnės gamybos ir vartojimo modelius. Tai padarys teigiamą poveikį ekonomikai, visų pirma todėl, kad šios paskatos sudarys galimybę verslo įmonėms atsinaujinti ir pagerinti savo konkurencingumą.

¹⁹ Apie Japoniją žr. <http://www.env.go.jp/en/pol/wemj/outline.pdf>, o apie Kiniją <http://eng.cciced.org/cn/company/Tmxxb143/card143.asp?lmid=5209&siteid=1&tmid=320&flbh=143>.

²⁰ „XXI amžiaus pirmojo dešimtmečio aplinkos strategija“, EBPO, 2001 m. gegužės 16 d.

²¹ Prie kurio prisidėjo Pasaulio bankas, DFID, Komisija ir daugelis kitų organizacijų

²² Bendradarbiavimo vystymosi labui ir ekonominio bendradarbiavimo priemonė

Dėl to politiką formuojantys asmenys galės kompetentingiau daryti politinius sprendimus, atsiras pažangos vertinimo priemonių (rodiklių, duomenų). Poveikio vertinime, pridėtame prie šio komunikato, išdėstomi galimi variantai ir įvertinamas poveikis. Vertinamas tiek pirma išvardytų veikslių, tiek ir veikslių, kurie nebuvo palaikyti tinkamais, poveikis.

7. PATIKROS PROCESAS

2010 m. ir vėliau kas penkerius metus Komisija patikrins, kokia pažanga padaryta siekiant strategijos tikslo. Šios patikros rezultatai bus įtraukti į galutinį Šeštosios AVP įvertinimą.

TEISINĖ GALIĄ TURINTI FINANSINĖ PAŽYMA

1. PASIŪLYMO PAVADINIMAS:

Tausaus gamtinių išteklių naudojimo teminė strategija (toliau – strategija).

2. VEIKLA PAGRĮSTO VALDYMO IR BIUDŽETO SUDARYMO PAGAL VEIKLAS STRUKTŪRA

Politikos sritis: 07 – aplinka

Veikla: 07 04 – aplinkos politikos įgyvendinimas

3. BIUDŽETO EILUTĖS

3.1. Biudžeto eilutės (veiklos eilutės ir atitinkamos techninės ir administracinės pagalbos eilutės (buvusios BA eilutės)), įskaitant pozicijas:

07 01 04 01 – teisės aktai, informavimas ir kiti bendrieji veiksmai pagal Bendrijos veiksmų programas aplinkos srityje – administracinio valdymo išlaidos.

07 04 02 – informavimas ir kiti bendrieji veiksmai pagal Bendrijos veiksmų programas aplinkos srityje.

07 02 01 – įnašas į tarptautinę veiklą aplinkosaugos srityje

Nuo 2007 m. su tikslais „Duomenų centras“ ir „rodikliai“ susiję finansiniai aspektai bus įtraukiami į „LIFE +“ programą. Su tikslu „tarptautinė grupė“ susiję finansiniai aspektai bus įtraukti į išorės pagalbos priemones, nurodytas finansinio pasiūlymo 4 pozicijoje.

3.2. Priemonės ir jos finansinio poveikio trukmė:

Šios strategijos įgyvendinimo trukmė – 25 metai (2006–2030 m.). Komunikate numatyti tiesioginiai veiksmai pagreitins procesą. Šioje teisinę galią turinčiose finansinėje pažymoje numatyti pirmųjų šešerių metų finansiniai aspektai (2006–2011 m.).

3.3. Biudžetinės charakteristikos :

Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis		Naujos	ELPA įnašas	Šalių kandidačių įnašai	Finansinės perspektyvos išlaidų kategorija
07 04 02	Neprivalomosios išlaidos	Dif ²³	NE	NE	NE	Nr. 3
07 02 01	Neprivalomosios išlaidos	Dif	NE	NE	NE	Nr. 4

4. IŠTEKLIŲ APŽVALGA

Išlaidos, skirtos žmogiškiesiems ir administraciniams ištekliams, apmokamos iš valdančiajam GD (Aplinkos GD ir kitiems) pagal metinio biudžeto tvarką skirtų lėšų.

4.1. Finansiniai ištekliai

4.1.1. Įsipareigojimų asignavimų (IA) ir mokėjimų asignavimų (MA) suvestinė

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Išlaidų rūšis	Skirsnio Nr.		2006 metai	2007	2008	2009	2010	2011 m. ir vėlesni	Iš viso
---------------	--------------	--	------------	------	------	------	------	--------------------	---------

Veiklos išlaidos²⁴ - 07 04 02

Įsipareigojimų asignavimai (IA)	8.1	a	0.200	0.580	0.980	1.780	1.630	1.600	6.7706
Mokėjimų asignavimai (MA)		b	0.133	0.427	0.796	1.460	1.573	2.381	6.770

Veiklos išlaidos²⁵ - 07 04 01

Įsipareigojimų asignavimai (IA)	8.1	a	0.240	0.610	0.640	0.750	0.600	0.710	3.550
Mokėjimų asignavimai (MA)		b	0.160	0.455	0.581	0.709	0.635	1.010	3.550

Administracinės išlaidos, neviršijančios orientacinės sumos²⁶

Techninė ir administracinė pagalba (NDIF)	8.2.4	c	0.150	0	0	0	0	0	0.150
---	-------	---	-------	---	---	---	---	---	-------

BENDRA ORIENTACINĖ SUMA

²³ Diferencijuoti asignavimai.

²⁴ Išlaidos, nepriklausančios atitinkamos xx antraštinės dalies xx 01 skyriui.

²⁵ Išlaidos, nepriklausančios atitinkamos xx antraštinės dalies xx 01 skyriui.

²⁶ Išlaidos pagal xx antraštinės dalies xx 01 04 straipsnį.

Išsipareigojimų asignavimai		a+c	0.590	1.190	1.620	2.530	2.230	2.310	10.470
Mokėjimų asignavimai		b+c	0.443	0.881	1.377	2.169	2.209	3.391	10.470

Į orientacinę sumą neįskaičiuotos administravimo išlaidos²⁷

Žmogiškieji ištekliai ir susijusios išlaidos (NDIF)	8.2.5	d	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	4.698
Administracinės išlaidos, nepriskiriamos žmogiškiems ištekliams ir susijusioms išlaidoms, neįskaičiuotos į orientacinę sumą. (NDIF)	8.2.6	e	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Bendra orientacinė intervencijos finansinių išlaidų suma

Iš VISO ĮA, įskaitant išlaidas žmogiškiems ištekliams		a+c +d+ e	1.375	1.999	2.459	3.371	3.071	3.153	15.428
Iš VISO MA, įskaitant išlaidas žmogiškiems ištekliams		b+c +d+ e	1.228	1.690	2.216	3.010	3.050	4.234	15.428

Išsami informacija apie bendrą finansavimą

Jei į pasiūlymą yra įtrauktas bendras valstybių narių ar kitų įstaigų (nurodyti kurių) finansavimas, jo lygio įvertis turi būti nurodytas toliau pateikiamoje lentelėje (jei numatoma, kad bendrą finansavimą skirs skirtingos įstaigos, galima pridėti papildomų eilučių):

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Bendrą finansavimą teikianti įstaiga		n met ai	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ir vėliau	Iš viso
.....	f							
Iš VISO ĮA, įskaitant bendrą finansavimą	a+c +d +e +f							

Vienas strategijoje numatomų veiksmų (žr. šios FP 5.3 skirsnio 3 punktą) bus vykdomas bendradarbiaujant su JTAP, todėl reikės įsteigti sekretoriata. Sekretoriato veikla bus finansuojama iš „patikos fondo“, kuriam lėšų gali skirti įvairios institucijos ir organizacijos. Tačiau šiame etape neįmanoma numatyti, kokią bendro finansavimo dalį skirs valstybės narės ar kitos institucijos.

²⁷ Į xx 01 skyrių įtrauktos išlaidos, išskyrus xx 01 04 arba xx 01 05 straipsnius.

4.1.2. *Suderinamumas su finansinėmis programomis*

- Pasiūlymas atitinka esamas finansines programas.
- Atsižvelgiant į pasiūlymą, teks pakeisti atitinkamų finansinės perspektyvos išlaidų kategorijų programas.
- Įgyvendinant pasiūlymą gali tekti taikyti tarpinstitucinio susitarimo nuostatas²⁸ (t.y. panaudoti lankstumo priemonę arba pertvarkyti finansinę perspektyvą).

4.1.3. *Finansinis poveikis pajamoms*

- Pasiūlymas neturi finansinio poveikio pajamoms
- Pasiūlymas turi finansinį poveikį, poveikis pajamoms yra toks:

mln. EUR (vienos dešimtosios tikslumu)

Biudžeto eilutė	Pajamos	Prieš taikant priemonę [n-1 metai]	Padėtis pradėjus taikyti priemonę							
			[n metai]	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5] ²⁹		
	<i>a) Pajamos, išreikštos absoliučiais skaičiais</i>									
	<i>b) Pajamų pokytis</i>	Δ								

4.2. **Žmogiškųjų išteklių visos darbo dienos ekvivalentas (įskaitant pareigūnus, laikinus ir išorės darbuotojus) – išsamią informaciją žr. 8.2.1 punkte**

Poreikiai metams	Metai 2005	2006	2007	2008	2009	2010 m. ir vėlesni
Iš viso žmogiškųjų išteklių	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25

5. **CHARAKTERISTIKOS IR TIKSLAI**

5.1. **Poreikis, kurį reikia patenkinti per trumpą ar ilgą laikotarpį**

Siekiant spręsti su gamtos išteklių (pvz., žaliavų ir žemės) naudojimu susijusius aplinkos klausimus, strategijoje numatoma įgyvendinti priemones, kuriomis galima

²⁸ Žr. tarpinstitucinio susitarimo 19 ir 24 punktus.

²⁹ Prireikus galima pridėti papildomus stulpelius, t.y. jei veiksmo trukmė yra ilgesnė nei 6 metai.

nustatyti ir kontroliuoti gamtos išteklių naudojimą visą jų būvio ciklą – „*nuo lopšio iki kapo*“ – ir imtis priemonių, būtinų jų poveikiui aplinkai mažinti. Pagrindinis strategijos siekis – nustatyti, koks gamtos išteklių naudojimas per 25 metus darė didžiausią poveikį aplinkai, ir skatinti priemones jam sumažinti apie tai teikiant daugiau ir labiau prieinamos informacijos.

5.2. Bendrijai dalyvaujant sukurta pridėtinė vertė, pasiūlymo derėjimas su kitomis finansinėmis priemonėmis ir galima sinergija

Kadangi išteklių naudojimo varomoji jėga yra Europos ekonomikos augimas ir kartu ekonomikos augimas yra vienas pagrindinių ES politikos tikslų, vienintelis būdas sumažinti poveikį aplinkai – tai atsieti išteklių naudojimą ir su juo susijusį poveikį aplinkai nuo varomojo veiksnio, t. y., ekonomikos augimo. Tai turėtų būti daroma Europos lygmeniu. Prekyba ištekliais didžiaja dalimi priklauso ES kompetencijai, o produktų ir paslaugų naudojimas priklauso pasidalijamajai kompetencijai; todėl tai yra svari priežastis Bendrijai veikti šioje srityje.

5.3. Pasiūlymo tikslai, numatomi rezultatai ir susiję rodikliai veikla pagrįsto valdymo sistemos atžvilgiu

Strategijos tikslas – nustatyti veiksmus, kuriais, tinkamai juos taikant, per ilgesnį laiką galima atsieti poveikį aplinkai ir ekonomikos augimą.

Šiam tikslui pasiekti yra numatyti konkretūs veiksmai:

- 1) sukurti duomenų centrą žinioms kaupti,
- 2) nustatyti su strategija susijusius rodiklius,
- 3) įkurti Tausaus gamtinių išteklių naudojimo tarptautinę komisiją.

Išsamesnė informacija apie numatomus rezultatus ir poveikį išdėstyta komunikate ir prie jo pridėtame poveikio įvertinime.

5.4. Įgyvendinimo metodai (preliminarūs)

X Centralizuotas valdymas

X Tiesioginis Komisijos

X Netiesioginis, deleguojant:

Vykdomosioms agentūroms

X Bendrijų įkurtoms įstaigoms, nurodytoms Finansinio reglamento 185 str.

Nacionalinei (-ėms) viešojo sektoriaus įstaigai (-oms), teikiančia (-ioms) visuomenines paslaugas

Pasidalijimas arba decentralizuotas valdymas

Kartu su valstybėmis narėmis

Kartu su trečiosiomis šalimis

X Bendras valdymas su tarptautinėmis organizacijomis (nurodykite organizacijas)

Atitinkami komentarai: Daugumą šioje strategijoje numatytų priemonių tiesiogiai įgyvendins Komisija (pradės tyrimus, rengs susitikimus, sudarys paslaugų sutartis ir kt.).

Tačiau vienas numatomų veiksmų (tarptautinės komisijos įsteigimas – žr. šios teisinę galią turinčios FP 5.3 skirsnio 3 punktą) bus vykdomas bendradarbiaujant su JTAP. Pradžioje yra numatyta, kad Komisija suteiks dotaciją JTAP, kad ji įsteigtų sekretoriata, nes JTAP turi didelę tarptautinių sekretoriatų darbo organizavimo patirtį (pvz., TKKG sekretoriatas Ženevoje). Antrajame etape sekretoriato darbui finansuoti gali reikėti sutelkti įvairių donorų lėšas, tačiau gali būti praktiškai neįgyvendinama arba netinkama atskiro donoro skiriamas lėšas skirti vienai išlaidų rūšiai finansuoti.

Dar vienas numatomas veiksmas – (duomenų centro įsteigimas – žr. šios teisinę galią turinčios FP 5.3 skirsnio 1 punktą) bus vykdomas bendradarbiaujant su EAA, nes ji turi daug žinių apie gamtos išteklius ir patirties steigiant ekspertų tinklus.

6. STEBĖJIMAS IR ĮVERTINIMAS

6.1. Stebėjimo sistema

Komisija siūlo kas penkerius metus po komunikato paskelbimo svarstyti strategijos veiksmingumą. Todėl Komisija parengs ataskaitą, kuri bus skelbiama ir pateikiama institucijoms.

6.2. Vertinimas

6.2.1. Ex-ante vertinimas

Buvo įvertintas strategijos poveikis, ir įvertis bus skelbiamas kartu su komunikatu.

6.2.2. Priemonės, kurių buvo imtasi atlikus tarpinį arba ex-post vertinimą (panašios ankstesnės veiklos patirtis)

Politikos formavimas naudojant teminę strategiją yra šeštosios AVP naujovė³⁰. Tačiau priemonės pagal šią specialią strategiją neperžengia įprastinės administravimo tvarkos (tyrimų užsakymas, ekspertų susitikimų organizavimas, paslaugų sutartys palyginti nedidelėms pinigų sumoms), kuriai nustatytos atitinkamos finansinių apsaugos priemonių taikymo procedūros, ribų.

6.2.3. Būsimo vertinimo sąlygos ir dažnumas

Komisija siūlo kas penkerius metus po komunikato paskelbimo svarstyti strategijos veiksmingumą. Todėl Komisija parengs ataskaitą, kuri bus skelbiama ir pateikiama institucijoms.

³⁰ 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1600/2002/EB, nustatantis šeštąją Bendrijos aplinkos veiksmų programą (OL L 242, 2002.9.10, p. 1)..

7. KOVOS SU SUKČIAVIMU PRIEMONĖS

Siūlomą veiklą sudaro tik išlaidos darbuotojams, ekspertų susitikimams ir tyrimų sutartims. Pastarosioms bus taikomi įprastiniai Komisijos kontrolės mechanizmai, todėl papildomų kovos su sukčiavimu priemonių nebereikia.

Visų pirma galimi lėšų gavėjai ir rangovai turės laikytis Finansinio reglamento nuostatų ir pateikti geros finansinės ir teisinės padėties įrodymus. Subsidijoms gauti jie turi pateikti parengtines pajamų ir išlaidų pažymas, susijusias su projektu ar veikla, kuriai prašomas finansavimas. Mokėjimai atliekami remiantis subsidijų susitarimo sąlygomis ir išlaidų ir pajamų pažymomis, tinkamai patvirtintomis lėšų gavėjo ir patikrintomis atitinkamų Komisijos tarnybų. Taip pat galima atlikti patikrinimus vietoje, o lėšų gavėjai visus duomenis ir patvirtinamuosius dokumentus turi saugoti penkerius metus nuo projekto pabaigos.

8. IŠSAMI INFORMACIJA APIE IŠTEKLIUS
8.1. Pasiūlymo tikslai, vertinant pagal jų finansines išlaidas

Įsipareigojimų asignavimai, milijonai EUR (3 dešimtųjų tikslumu)

(Turėtų būti pateiktos tikslų, veiksmų ir rezultatų antraštės)	Rezultato rūšis	Vid. išlaidos	Metai 2006		Metai 2007		Metai 2008		Metai 2009		Metai 2010		n metai 2011 m. ir vėlesni		IŠ VISO	
			Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų	Rezultatų skaičius	Iš viso išlaidų
TIKSLAS ³¹																
Duomenų centras																
- Ekspertų konsultacijos	Ataskaitos	0.040	5	0.200	10	0.400	20	0.800	40	1.600	40	1.600	40	1.600	155	6.200
Rodikliai																
- Ekspertų	Ataskaitos	0.030			1	0.030	1	0.030	1	0.030	1	0.030			4	0.120
- Žemės naudojimo rodiklis	Ataskaitos	0.150			1	0.150	1	0.150	1	0.150					3	0.450
Tarptautinė komisija	TK sekretoriato veikla	0.592	1	0.240	1	0.610	1	0.640	1	0.750	1	0.600	1	0.710	1	3.550
VISOS IŠLAIDOS			0.440			1.190		1.620		2.530		2.230		2.310		10.320

³¹ Kaip aprašyta 5.3 skirsnyje.

8.2. Administravimo išlaidos

8.2.1. Žmogiškųjų išteklių skaičius ir kategorija

Pareigų rūšys		Personalas, skiriamas priemonei įgyvendinti iš esamų ir (arba) papildomų išteklių (pareigybių arba visos darbo dienos ekvivalentų skaičius)					
		2006 metai	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai
Pareigūnai arba laikinasis personalas ³² (XX 01 01)	A*/AD	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25	5.25
	B*, C*/AST	2	2	2	2	2	2
Personalas, finansuojamas ³³ pagal XX 01 02 str.							
Kitas personalas, finansuojamas ³⁴ pagal XX 01 04/05 str.							
IŠ VISO		7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25

Šioje lentelėje nurodyti visi žmogiškieji ištekliai, kurių reikia strategijai įgyvendinti visose Komisijos tarnybose (pvz., Aplinkos GD, JTC, Eurostate)³⁵.

8.2.2. Užduočių, susijusių su priemone, aprašymas

Užduotys, kurias reikės atlikti, atitinka įprastinę administravimo tvarką, tai – tyrimų užsakymas, ekspertų susitikimų organizavimas, paslaugų sutarčių administravimas ir pan.

8.2.3. Žmogiškųjų išteklių (numatytų teisės aktuose) šaltiniai

- Šiuo metu programos valdymui skirtos pareigybės, kurios bus pakeistos arba joms skirtas laikas pratęstas.
- Pareigybės, preliminariai skirtos MPS/PBP vykdyti n metais.
- Pareigybės, kurių bus prašoma kitos MPS/PBP procedūros metu.
- Pareigybės, kurios bus perskirstytos, naudojant valdymo tarnybos išteklius (vidinis perskirstymas)
- Pareigybės, reikalingos n metams, tačiau nenumatytos tų metų MPS/PBP.

³² Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.

³³ Kurių išlaidos NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą.

³⁴ Kurių išlaidos įskaičiuotos į orientacinę sumą.

³⁵ Aplinkos GD skirta yra tokia kvota: 2.25 A*/AD ir 1 B*/AST.

8.2.4. *Kitos administracinės išlaidos, įtrauktos į orientacinę sumą (XX 01 04/05 – administracinio valdymo išlaidos)*

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė (numeris ir antraštinės dalies pavadinimas)	Metai 2006	Metai 2007	Metai 2008	Metai 2009	Metai 2010	Metai 2011 ir vėlesni	IŠ VISO
1 Techninė ir administracinė pagalba (įskaitant atitinkamas išlaidas personalui)							
Vykdomosios įstaigos ³⁶							
Kita techninė ir administracinė pagalba							
– <i>intra muros</i>							
– <i>extra muros</i>	0.150						0.150
Iš viso techninei ir administracinei pagalbai	0.150						0.150

8.2.5. *Finansinės išlaidos žmogiškiesiems ištekliams ir susijusios išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą*

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

Žmogiškųjų išteklių tipas	2006 metai	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai ir vėlesni
Pareigūnai ir laikinas personalas (XX 01 01)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783
Personalas, finansuojamas pagal XX 01 02 str. (pagalbinis personalas, deleguotieji nacionaliniai ekspertai, dirbantis pagal sutartis ir kt.) (nurodyti biudžeto eilutę)						
Visos išlaidos žmogiškiesiems ištekliams ir susijusios išlaidos (NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą)	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783	0.783

³⁶ Prie atitinkamos (-ų) vykdomosios (-ų) agentūros (-ų) reikėtų pateikti nuorodą į konkrečią teisinę galią turinčią finansinę pažymą.

Apskaičiuota – *Pareigūnai ir laikinieji tarnautojai*

Kiekvienas visos darbo dienos ekvivalentas įvertintas 108 000 EUR per metus.

Apskaičiavimas – *Personalas, finansuojamas pagal XX 01 02 str.*

8.2.6 Kitos administracinės išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą

mln. EUR (trijų dešimtųjų tikslumu)

	2006 metai	2007 metai	2008 metai	2009 metai	2010 metai	2011 metai ir vėles ni	IŠ VISO
XX 01 02 11 01 – Komandiruotės	0.002	0.006	0.006	0.008	0.008	0.010	0.040
XX 01 02 11 02 – Susitikimai ir konferencijos		0.020	0.050	0.050	0.050	0.050	0.220
XX 01 02 11 03 – Komitetai ³⁷							
XX 01 02 11 04 – Tyrimai ir konsultacijos							
XX 01 02 11 05 – Informacinės sistemos							
2 Iš viso kitų valdymo išlaidų (XX 01 02 11)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260
3 Kitos administravimui priskiriamos išlaidos (patikslinti, nurodant biudžeto eilutę)							
Iš viso administracinių išlaidų, nepriskiriamų žmogiškiesiems ištekliams ir susijusioms išlaidoms, (NEĮSKAIČIUOTOS į orientacinę sumą)	0.002	0.026	0.056	0.058	0.058	0.060	0.260

Apskaičiavimas – *kitos administracinės išlaidos, neįskaičiuotos į orientacinę sumą*

Numatoma, kad vidutinės komandiruotės išlaidos sudaro 1000 EUR.

³⁷ Nurodykite komiteto tipą ir kuriai grupei jis priklauso.